

KPSS-ÖABT • 2023

**DİN KÜLTÜRÜ
VE AHLAK BİLGİSİ**

**&
İMAM-HATİP LİSESİ
MESLEK DERSLERİ ÖĞRETMENLİĞİ**

**TAMAMI ÇÖZÜMLÜ
SORU
BANKASI**

PEGEM AKADEMİ

Komisyon

ÖABT Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi / İmam Hatip Lisesi Meslek Dersleri Öğretmenliği Tamamı Çözümlü Soru Bankası

ISBN 978-0-2022-0052-1

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten uluslararası akademik bir yayınevidir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan WorldCat ve ayrıca Türkiye'de kurulan Turcademy.com tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

16. Baskı: Kasım 2022, Ankara

Proje-Yayın: Buse Uğantaş
Dizgi-Grafik Tasarım: Seyyide Bayraktar
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Vadi Grup Basım AŞ
Saray Mah. 126 Cad. No: 20/A Kazan/ANKARA
Tel: (0312) 802 00 53-54

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 49180

İletişim

Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.
No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Sevgili Okuyucularımız,

Bu kitap, Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği Alan Bilgisi Testi ve İmam Hatip Lisesi Meslek Dersleri Öğretmenliği kapsamındaki soruları çözmek için gerekli bilgi, beceri ve teknikleri edinmeniz ve soruları kolaylıkla çözebilmeniz amacıyla farklı soru çeşitleri ile kendinizi geliştirmeniz sürecinde siz değerli okuyucularımıza kılavuzluk etmek için hazırlanmıştır.

Kitabın hazırlık aşamasında, sınav kapsamındaki temel alanlarda kapsamlı alanyazın taraması yapılmış, bu kitabın gerek ÖABT’de gerekse gelecekteki meslek hayatınızda ihtiyacınızı maksimum derecede karşılayacak şekilde ve ÖABT’de çıkan ve çıkacak sorularla paralel sorular içerecek nitelikte olması hedeflenmiştir.

On altı bölümden oluşan kitabımızda, her biri ayrı konu başlıklarından oluşan toplamda 1307 soru içeren testler bulunmaktadır. Detaylı, güncel ve anlaşılır bir dilde yazılan çözümlü anlatımları ve açıklamaları ile bu özgün sorular, ÖABT’de çıkacak sorularla konu ve tarz itibarıyla birebir örtüşmektedir. Ayrıca kitabımızda, testlerin karışık değil de konu başlıklarıyla ayrı ayrı verilmiş olması, hangi konuda eksikliğiniz olduğunu görmenizi ve konu anlatımlı kitabımıza başvurarak bu eksiklerinizi tamamlamanızı sağlayacak ve size yol gösterecektir.

Yoğun bir araştırma ve çalışma süreci ile hazırlanmış olan bu kitaba ilişkin sorularınızı pegem@pegem.net adresine e-posta yoluyla ya da **0538 594 92 40** numarasına WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır.

Geleceğimizi güvenle emanet ettiğimiz siz değerli öğretmenlerimizin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerinde katkıda bulunabilmek ümidiyle...

Başarılar...

*Kitabın baskı tarihinden sonra gerçekleşen değişikliklere
aşağıda yer alan kodu okutarak ulaşabilirsiniz.*

Kur'an-ı Kerim, Tecvid ve Tefsir	1
Hadis ve Hadis Usulü.....	41
Fıkıh - İslam Hukuku ve İbadet Esasları	63
Kelam / İslam İnanç Esasları	105
İslam Mezhepleri ve Akımları	117
İslam Tarihi	131
İslam Kültür ve Medeniyeti	150
İslam Sanat ve Estetiği	156
İslam Ahlakı.....	179
İslam Felsefesi	193
Din Felsefesi	207
Din Sosyolojisi	221
Din Psikolojisi	235
Din Eğitimi	254
Dinler Tarihi.....	271
Alan Eğitimi.....	296
Cevap Anahtarı.....	345

TEST I

1. Kur'an'ın indirildiği ortamın anlaşılması, mesajının kavranması ve değiştirmeyi amaçladığı yaşam tarzının ve ikame etmeyi hedeflediği ilke ve değerlerin anlaşılması açısından önemlidir.

Tevhid inancını merkeze koyan Kur'an vahyinin Hicaz Bölgesi'nde düzeltmeyi hedeflediği dini inançlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Arabistan yarım adasında en yaygın inanç putperestliktir.
 B) Arabistan'ın kuzey ve güney bölgelerinde Hristiyanlığı benimseyen kavimler vardı.
 C) Putperestliği benimseyen topluluklar Allah inancını benimsemiyorlardı.
 D) Putlar Allah ile insanlar arasında birer aracı olarak görülüp Allah'a yaklaştran veya Allah katında şefaataçı olan güçler olarak görülürdü.
 E) Özellikle hac mevsiminde yapılan panayırlar vesilesiyle putlar aynı zamanda ticari birer kaynak olarak da görülüyordu.

2. **Vahiy kelimesinin Kur'an'daki kullanımları ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Zekeriya as ile ilgili olarak ima ve işaret anlamında kullanılmıştır.
 B) Cin ve insan şeytanlarının birbirini yönlendirmesi babında vesvese ve fısıltı anlamında kullanılmıştır.
 C) Bal arısına vahyetmesi içgüdü anlamında kullanılmıştır.
 D) Havarilere, Musa as'ın annesine ve Meryem'e vahyetmesi hakiki vahiydir.
 E) Vahiy meleği aracılığıyla elçilerine vahyetmesi risalet ve tebliğ amaçlıdır.

3. **Vahiy çeşitlerinden biri olarak kabul edilen gayrı metluv vahiy nasıl tanımlanmıştır?**

- A) Cansız varlıklara vahiy
 B) Bal arısı gibi hayvanlara vahiy
 C) Meryem, Sare gibi kimselere ilham şeklindeki vahiy
 D) Meleklerle yapılan vahiy
 E) Paygambere bildirilip mushafa kaydedilmeyen vahiy

4. Kur'an Resulullah as'a 23 yıllık süreçte peyderpey indirilmiştir.

Bu durumla ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kur'an'ın peyderpey indirilmesi Arap dilinde tencimu'l-Kur'an kavramıyla ifade edilir.
 B) Kur'an'ın parça parça indirilmesi ile ilgili Kur'an'da kullanılan kavram tenzil kavramıdır.
 C) İnzal kavramı Kur'an'ın bölük bölük indirilmesini ifade eder.
 D) Peyderpey indirilmesi Kur'an'ın Peygamber as'ın kalbine yerleştirilmesi ve insanlara dura dura okumasıydı.
 E) Müşrikler Kur'an'ın bir defada indirilmesi gerektiğini söyleyerek Peygamber as'ı reddediyorlardı.

5. Resulullah as kendisine indirilen vahiy korumak için öncelikle kendisi ezberliyor sonra da vahiy kâtibî olarak adlandırılan okuryazar sahabeye yazdırıyordu. Daha sonra da gelen ayetleri sahabeye ezberletiyordu.

Rivayetlere göre vahiy kâtiplerinin Kur'an parçalarını üzerine yazdıkları malzemeler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Kürek ve kaburga kemikleri
 B) Deri parçaları
 C) Hurma lifleri
 D) Kitaplar
 E) Parşömenler

6. Peygamber as Dönemi'nde Kur'an'ın tamamının yazıldığı ve ezberlenmiş olduğu ancak bir kitap hâline getirilmemiş olduğu kabul edilir.
- Kur'an'ın o dönemde bir cilt hâlinde toplanmayışının nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi sayılmaz?**
- A) Peygamber as hayatta olduğu için Kur'an'ın toplanmasına ihtiyaç duyulmamıştı.
- B) Bu dönemde vahiy devam ediyordu ve bu nedenle Kur'an'ın bir araya getirilmesi mümkün değildi.
- C) Ayet ve sureler nuzül tarihine göre sıralanmıyordu. Bazen, daha önce inen bir sureye, sonradan inen bazı ayetler ilave ediliyordu.
- D) Vahyin tamamlanmasıyla Peygamber'in vefatı arasındaki süre, Kur'an'ın bir cilt hâlinde toplanmasına yetecek kadar değildi.
- E) Peygamber as zamanında kitap hâline getirmek için yeterli imkân ve malzeme yoktu.

7. Birinci halife Ebu Bekir Dönemi'nde yalancı peygamber Müseyleme'ye karşı 633 yılında yapılan "Yemame Savaşı"nda birçok hafız sahabinin şehit düşmesi diğerleri gibi Ömer'i de kaygılandırmış ve halife makamında olan Ebu Bekir'e durumun önemini anlatarak Kur'an'ın bir araya toplanmasının gerekliliği hususunda onu ikna etmişti. Bunun üzerine Ebu Bekir de vahiy kâtiplerinden Zeyd b. Sabit'i Kur'an'ın toplanması işinde görevlendirmişti.

Aşağıdakilerden hangisi bunun nedenlerinden değildir?

- A) Özel görevlendirilmiş bir vahiy kâtibi olması
- B) Peygamber as'ın yazdırdığı nüshanın onda bulunması
- C) Zekâ ve hafızasıyla ün yapmış olması
- D) Kur'an'ın bütünü ezbere bilmesi
- E) Resulullah as'ın Cebrail'le yaptığı son mukabeledeki son arzada kendisinin de bulunmuş olması

8. Kur'an'ın cem edilmesi süreci ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?
- A) Getirilen ayetlerin Peygamber as'ın mushafına uygun olması gerekiyordu.
- B) Ayetlerin Kur'an'a kaydedilmesi için iki şahidin olması şarttı.
- C) Ayetleri getirenlerin onları ezbere bilmesi gerekiyordu.
- D) Kur'an'ın cem edilmesi yaklaşık bir yıl kadar sürmüştü ve Kur'an'ın toplandığı bu kitaba Abdullah b. Mes'ud'un teklifiyle Mushaf adı verilmiştir.
- E) Bu mushafta yedi harf korunmuş ve tilaveti nesh edilmiş ayetler mushafa alınmamıştır.

9. Kur'an'ın üçüncü halife Osman Dönemi'nde istinsah edilmesi ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kur'an'ın istinsah edilmesinin ana nedeni ilk mushafta var olan yedi harf ve yorum amaçlı notların Kur'an'dan zannedilmesi nedeniyle çıkan ihtilaflardır.
- B) İstinsahta ilk mushaf esas alınmıştır.
- C) Bu mushaflara özel notlar kaydedilmemiş ve yedi harf alınmamıştır.
- D) Yedi adet çoğaltılan mushaflardan Medine'de bırakılanına İmam Mushaf denir.
- E) Halife Ebubekir Dönemi'nde yazılan ilk mushaf ve farklı mushaflar da korunmuştur.

10. İlk Kur'an nüshaları harekesizdi ve harflerin üzerinde de noktalar bulunmuyordu. O dönemin önemli hattatlarından Ebu'l-Esved ed-Düeli tarafından Kur'an harekelendi ve öğrencileri Nasr bin Asım el-Leysi ve Yahya bin Ya'mer tarafından da harflerin noktaları kondu. Harekelere bugün kullanılan son şekli ise Halil bin Ahmed tarafından verildi.

Bu işlemlerin yapılmasının ana nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İslam toplumunda sanatsal zevkin gelişmesi
- B) Hat sanatında meydana gelen terakki ve ilerleme
- C) Kıraat ilminin gelişmesi
- D) Arap olmayan toplumların Kur'an'ı okuma ve anlamada zorluk yaşamaları ve hatalar yapması
- E) Devletin bu yönde bir zorunluluk getirmesi

11. Kur'an lafzının kökü hakkında İslam âlimleri arasında farklı fikirler ortaya atılmıştır.
- Aşağıdakilerden hangisi bu iddialardan biri değildir?**
- A) Kur'an lafzı âlemi mürtecel bir isimdir.
- B) Kur'an lafzı, aslı hemzeli ve okumak anlamındaki "karae" kökünden türemiş bir isimdir.
- C) Kur'an lafzı, aslı hemzeli ve yaklaştırmak anlamındaki "karae" kökünden türemiş bir isimdir.
- D) Kur'an lafzı, aslı hemzeli ve toplamak anlamındaki "karae" kökünden türemiş bir isimdir.
- E) Kur'an lafzı, hemzesiz "k-r-n" kökünden türemiş ve yaklaştıran ya da karine ve delil olan şey anlamında bir isimdir.

12. Kur'an'ın gönderiliş hedefi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
- A) Kur'an tüm insanlığı hidayete erdirmek üzere nazil olmuş evrensel bir ilahi mesajdır.
- B) İnsanlar okuyarak sevap kazanmaları ve ölümlerine okuyarak ruhlarını şad etmeleri için gönderilmiştir.
- C) Hem bu fani dünyada hem de ahirette insanlığı mutluluğa ulaştıracak değerleri bildirmek için nazil olmuştur.
- D) İnsanların hakkında ihtilafa düştükleri konuların hakikatlerini onlara bildirmek amacıyla indirilmiştir.
- E) Daha önceki kitaplarda bildirilmiş olup insanların üstünü örttükleri hakikatlerin gerçeklerini onlara açıklamak için gönderilmiştir.

13. Kur'an'ı Kerim'de yüce kitabımız birçok sıfatla nitelenmiştir. Bu sıfatlar aynı zamanda Kur'an'ın diğer isimleridir.
- Allah'ı hatırlatıp tanıtan, hatırlanması ve unutulmaması gereken esasları bildiren kitap anlamında Kur'an'a verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Ez-zikr
- B) El-müheymin
- C) El-mesani
- D) El-hüda
- E) El-besair

14. Kur'an'ı Kerim 114 sureden ve bu sureler de 6236 ayette oluşmuştur. Kur'an'daki en uzun ayet Bakara/282. en son indirilen ayet de çoğunluğa göre Bakara/281. ayettir. Ayetlerin Kur'an içerisindeki tertibi yani sıralaması da tevkifidir/vahye dayalıdır. Kur'an'da 14 yerde geçen bazı ayetler vardır ki bu ayetler okunduğunda vacip olan tilavet secdesi yapılması gerekir.

Bu ayetlere verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tilavet B) Tesbih C) Hamdele
D) Secde E) Tekbir

15. Sureler, isimlerini ihtiva ettikleri garip bir kelimedен veya ifade ettikleri manadan alırlar. Bazı surelerin birden fazla isimleri vardır. Mesela Fatiha suresine yirmiden fazla isim verilmiştir. Bazen de iki veya daha çok sureye ortak bir isim verilmiştir.

Sureler ve isimleri ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Maide – sofa
- B) Enfal – savaş ganimetleri
- C) Rad – gök gürültüsü
- D) Neml – karınca
- E) Ahzab – azap, ceza

16. Sureler, isimlerini ihtiva ettikleri garip bir kelimedен veya ifade ettikleri manadan alırlar. Bazı surelerin birden fazla isimleri vardır. Mesela Fatiha suresine yirmiden fazla isim verilmiştir. Bazen de iki veya daha çok sureye ortak bir isim verilmiştir.

Sureler ve isimleri ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Fatır – Yaratan
- B) Casiye – diz çökmek
- C) Zariyat – koşan atlar
- D) Zuhruf – süs, mücevher
- E) Ğaşiye – örten, bürüyen

17. Aşağıdaki surelerden hangisi Huruf-u mukataa ile başlamıştır?

- A) Bakara B) Nisa C) Araf
D) Taha E) Sad

18. Allah kelamı olan Kur'an'ı Kerim'de herhangi bir çelişkinin olması söz konusu olamaz. Nitekim Yüce rabbimiz; "Onlar hâlâ Kur'an'ı iyice düşünmüyorlar mı? Eğer o, Allah'tan başkasının katından olsaydı, kuşkusuz içinde birçok aykırılıklar bulacaklardı." (Nisa: 4/82) buyurmuştur. Bununla birlikte, Kur'an'ın çeşitli özelliklerine vakıf olmayan ve yeterli alt yapısı bulunmayanların onun bazı ayetleri arasında ihtilaf olduğunu zannedebilir. Böyle bir yanılığa düşmüş kimseye cevap verilmesi ve vehminin giderilmesi gerekir.

Bu tür izahları yaparak vehimleri ortadan kaldırmaya çalışan Kur'an ilmi hangisidir?

- A) Müşkulu'l-Kur'an
B) Mübhematu'l-Kur'an
C) Garibu'l-Kur'an
D) Mecazu'l-Kur'an
E) Muhkem ve Müteşabih

19. Kur'an kelimelerinin eda keyfiyetlerini ve ihtilaflarını nakledenlerine isnat ederek bilmek şeklinde tarif edilen Kıraât ilminin konusu, telaffuzlarındaki ihtilaf ve edâlarındaki keyfiyet bakımından Kur'an'ın kelimeleridir. Kıraat âlimlerince sahih kabul edilmiş on kıraat bulunur ki bunlar "Kıraat- aşera" olarak adlandırılırlar.

Bunlar içerisinde Müslümanlar arasında en yaygın olan ve ülkemizde de benimsenen kıraat imamı ve ravisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nâfi kıraatinin – Verş rivayeti
B) İbn Kesîr kıraatinin – Kunbul rivayeti
C) Ebû Amr kıraatinin – Dûrî rivayeti
D) Âsım bin Behdele kıraatinin – Hafs rivayeti
E) Kisâf kıraatinin - Leys

20. Kıraât âlimlerine göre Kur'an çeşitli şekilde okunabilmektedir:

- I. Her bir harfin hakkını tam vermek, medlerini yeterince uzatmak, hareketleri birbirinden ayırmak, şeddeleri tam yapmak ve gunnelerin hakkını vermek gibi tecvid kurallarını yerine getirmede, okuyuş hassasiyetinin en son imkânını kullanarak Kur'an'ı okuma tarzıdır.
- II. Kur'an'ı, acele etmeden, dura dura, anlaya anlaya okumaktır. Bu okuyuş tarzı, tefekkür ve istinbat içindir.
- III. Kur'an'ı, tecvid kaidelerine uyarak hızlı bir şekilde okumaya denir. Bu tür okuyuşta medler asgari hadde iner.
- IV. Bu okuyuşta orta bir yol izlenir. Tutulacak yerler normal olarak tutulur.

Yukarıda anlatılan okuma şekilleri sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

	I	II	III	IV
A)	Tertil	Tahkik	Tedvir	Hadr
B)	Tahkik	Hadr	Tertil	Tedvir
C)	Tedvir	Tertil	Hadr	Tahkik
D)	Hadr	Tedvir	Tertil	Tahkik
E)	Tahkik	Tertil	Hadr	Tedvir

21. **حُصِّنَ مَتْنُهُ فِطْرًا** kodlaması Tecvid ilminde aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) İzhar harflerini
B) Kalın okunan harfleri
C) İhfa harflerini
D) İnce okunan harfleri
E) Kalkale harflerini

22. Kur'an'da birçok kıssa yer alır. Bunlardan biri de Hz. İsa'ya ait kıssadır. Kur'an'da Hz. İsa'nın;

- I. Babasız olarak dünyaya geldiği,
- II. Kavmine ibadetleri emrettiği,
- III. Kıyamete yakın dünyaya döneceği,
- IV. İsrailoğulları'na peygamber olarak gönderildiği,
- V. Ruhulkudüs'le desteklendiği

hususlarından hangisi yer almaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÇÖZÜMLER

1. İslam'dan önce Arapların büyük çoğunluğu daha çok putperestlik inancına sahiptir. Putperestlik inancı her şeyden önce yaratıcı ve yüce bir Allah'a inanmakla beraber Allah'ın altında Allah ile kendi aralarında aracılık edecek, Allah Teâlâ indinde yüce bir konuma sahip olduklarına inandıkları araçlara da kulluk etmeleri temeline dayanmaktadır. Bu araçlara kulluk etmelerinin tek nedeni sahip oldukları uzak Allah inancıdır.

Cevap C

2. Hakiki vahiy Allah Teâlâ tarafından nebi ve resullere gönderilen ve insanlara tebliğ edilmesi istenen vahiydir. Bu sebeple İsa as'ın havarilerine, Musa as'ın annesine ve Meryem'e gönderilen vahiy hakiki vahiy olarak değil, ima emir ve ilham olarak anlaşılmıştır.

Cevap D

3. Gayrı metluv vahiy Kur'an dışında Peygamber as'a bildirildiğine inanılan ve mushafa yazılmadığı için de tilavet edilmeyen vahiy olarak tanımlanmıştır.

Cevap E

4. Kur'an'ın -Hz. Peygamber'e- toplu olarak bir defada değil, peyderpey, parça parça indirilmesi Kur'an'da "tenzil" kavramı ile de ifade edilmektedir. Kur'an'ın böyle parça parça indirilmesi Arap dilinde "Tencîmu'l-Kur'an" terimiyle ifade edilmektedir. Bu durum Kur'an'da şöyle ifade edilir. "İnkâr edenler: Kur'an ona bir defada topluca indirilmeli değil miydi? dediler. Biz onu senin kalbine iyice yerleştirmek için böyle yaptık (parça parça indirdik) ve onu tane tane (ayırarak) okuduk." (Furkan 25/32) "Biz onu, Kur'an olarak, insanlara dura dura okuyasın diye (ayet ayet, sure sure) ayırdık ve onu peyderpey indirdik." (İsra 17/106). İnzal kavramı ise Kur'an'ın tümünün indirilişinin, yani indirilen bütün parçaların toplamının Allah Teâlâ'ya ait olduğunu göstermektedir.

Cevap C

5. Vahiy kâtipleri gelen ayetleri, çeşitli malzemeler üzerine yazmışlardır. Bunların en bilinenleri; develerin kürek ve kaburga kemikleri (azm), tabaklanmış deri parçaları (edim), yaprak taşlar (lihaf), hurma dallarının uygun yerleri (asib), seramik parçaları (hazef), tahta (kateb), parşömen (rakk) ve papirüslerdir. Bunlar arasında özel işlenmiş hayvan derisi ise hem dayanıklılık hem de o günler için elde edilmesi en kolay malzeme olması bakımından, özellikle hicretten sonra daha fazla kullanılmaya başlanmıştır.

Cevap D

6. Kur'an'ın kitap hâline getirilememesinin sebepleri arasında A, B, C ve D seçeneklerindeki nedenler sayılırken imkân ve yazı malzemesinin yetersizliği sayılmaz.

Cevap E

7. Zeyd'in Kur'an'ı toplama işiyle görevlendirilmiş olmasının nedenleri olarak şunlar sunulmaktadır: Özel görevlendirilmiş bir vahiy kâtibî olması, zekâ ve hafızasıyla ün yapmış olması, Kur'an'ın bütünü ezbere bilmesi, Resulullah as'ın Cebraîl'e yaptığı son mukabeledeki son arzuda kendisinin de bulunmuş olması ve hakkında hiçbir şaibenin olmaması.

Cevap B

8. Rivayetlere göre Peygamber as zamanında Kur'an bir kitap hâlinde toplanmadığı için Peygamber mushafına uygun olması gibi bir zorunluluk da söz konusu olamazdı.

Cevap A

9. Kur'an istinsah edildikten sonra, bu nüshalara uymayan farklı nüshaların tashih edilmesi, eğer tashih edilemiyorsa mürekkeplerinin silinmesi suretiyle imha edilmesine karar verildi. İlk nüsha ise Medine valisi Mervan bin Hakem tarafından ihtilâflara neden olmaması için imha edilmiştir.

Cevap E

10. Üçüncü halife Osman zamanında çoğaltılan Mushaf, harekesiz ve noktasız bir şekilde yazılmıştı. Sahabe, Peygamber as'dan duyduğu için noktasız ve harekesiz Kur'an'ı hatasız okuyorlardı. Fetihler sonucunda İslam toplumunun çoğunluğunu oluşturan ve Arap olmayan milletler, harekesiz ve noktasız Kur'an nüshalarını doğru okuma ve anlama konusunda sıkıntılar yaşıyorlardı. Bu nedenle Kur'an'ın harekelenmesi ve noktaların konulmasına ihtiyaç doğdu. Soruda anlatılan sürecin yaşanmasının ana nedeni budur.

Cevap D

11. "Kur'an" lafzının kökü hakkında İslam âlimleri arasında ortaya atılan görüşler şunlardır:

a. "Kur'an kelimesinin hemzesiz ve türemiş olduğunu savunanlar: Bu görüşe göre Kur'an lafzı "k, r, n" kök harflerinden türemiş karine, işaret, delil veya yakınlaştıran anlamında bir kavramdır.

b. "Kur'an" kelimesinin hemzeli ve türemiş olduğunu savunanlar: Kur'an lafzının, karae'den türemiş bir kelime olduğunu savunan bu görüş içerisinde Karaenin toplamak manasına dayandığını iddia edenler olmuşsa da çoğunluğa göre "Kur'an" lafzı, "okumak" anlamına gelen karae'den türemiş, okunan şey anlamında bir kelimedir.

c. Şafii ve taraftarlarına göre "Kur'an lafzı alem-i mürtecel bir isimdir. Arap dilinde alem-i mürtecel, ilk anda bir şeye isim olarak konmuş, bundan sonra da başka hiç bir şeyde kullanılmayan özel isimdir.

Cevap C

12. Kur'an'ın indiriliş gayesini birçok ayetinde Kur'an kendisi açıklamıştır. Şu hadisler bunu öz olarak ifade etmektedir: "Allah'ın kitabına sımsıkı sarılız. Onda, sizden öncekilerin ve sizden sonrakilerin haberleri vardır. Aranızdaki meselelerin çözümü ondadır. O, oyun-eğlence değil, doğru ile yanlış birbirinden ayırandır. Onu büyülenerek terk edene Allah öldürücü darbe vurur. Onun dışında hidayet arayana Allah saptırır. O, Allah'ın hiç kopmayan sağlam ipidir; hikmetle dolu zikir ve dosdoğru yoldur. O, (kendisiyle amel edildiği sürece) arzu ve isteklerin doğrudan sapmadığı, lisanların yanılmadığı, âlimlerin doyamadığı, çok okunmakla yıpranıp eskimeyen, incelikleri ve nükteleri tükenmeyen bir kitaptır... Onu esas alarak konuşan doğru konuşmuş, onunla, amel eden sevap kazanmış, tartışma yapan başarılı olmuş, karar veren doğru karar vermiş ve ona davet eden doğru yolu göstermiş olur..." "Kur'an, bir ucu Allah'ın, diğer ucu da sizin elinizde olan bir ip gibidir. Ona (sıkıca) sarılız. İşte o zaman (doğrudan) sapmaz ve helak olmazsınız."

Cevap B

13. Hatırlamak anmak anlamına gelen zikir kelimesi Kur'an'ın isimlerinden biridir ve Allah'ı hatırlatıp tanıtan, hatırlanması ve unutulmaması gereken esasları bildiren kitap anlamında Kur'an'a verilen bir isimdir.

Cevap A

14. Secde sözlükte, aşırı saygı göstermek, tevazuyla eğilmek ve alnı yere koymak manalarına gelmektedir. Okunması veya dinlenmesi hâlinde secde edilmesi gereken ayetlere secde ayeti, bu sebeple yapılan secdeye de tilâvet secdesi denir. Tilâvet secdesi yapmak vaciptir ve Kur'an'da 14 yerde geçer: Araf 206, Rad 15, Nahl 49, İsrâ 107, Meryem 58, Hac 18, Furkan 60, Neml 25, Secde 15, Sad 24, Fussilet 37, Necm 62, İnşikak 21, Alak 19

Cevap D

15. Ahzab, "hizb" in çoğuludur. Hizb, grup, parti, bölük, topluluk gibi anlamlara gelir. Kur'an'ın dörtte birine ve her gün okunması alışkanlık hâline gelen dua demetine de hizip denir. Müslümanlara karşı savaşmak üzere toplanıp, Medine'yi kuşatmaya gelen ve Hendek (diğer adıyla Ahzab) Savaşı'na sebep olan düşman kuvvetlerine "ahzab" denilmiştir; surenin bir bölümünde bu savaştan bahsedildiği için de sureye "Ahzâb suresi" adı verilmiştir.

Cevap E

16. Zâriyat kelimesi "toprağı tozu etrafa savuran rüzgârlar" anlamına gelmektedir.

Cevap C

17. Hurûf-u mukataa' ile başlayan sureler şunlardır: Bakara, Âli İmran, Araf, Yunus, Hud, Yusuf, Ra'd, İbrahim, Hicr, Meryem, Taha, Şuara, Neml, Kasas, Ankebut, Rum, Lokman, Secde, Yasin, Sad, Mümin, Fussilet, Şûra, Zuhuruf, Duhan, Casiye, Ahkaf, Kaf ve Kalem sureleridir.

Cevap B

18. Kur'an'ı Kerim ayetleri arasında ilk bakışta ihtilaf ve çelişki gibi görünen durumları inceleyen ilme müşkilü'l-Kur'an denir.

Cevap A

19. Bugün ülkemizde de olduğu gibi Müslümanların ekseriyeti Kur'an'ı, Âsım kıraatinin Hafs rivayetine göre okumaktadırlar.

Cevap D

20. Kıraât âlimlerine göre Kur'an üç şekilde okunabilmektedir:

1. Tahkik: Kıraât ilminde tahkik, her bir harfin hakkını tam vermek, medlerini yeterince uzatmak, harekeleri birbirinden ayırmak, şeddeleri tam yapmak ve gunnelerin hakkını vermek gibi tecvid kurallarını yerine getirmede, okuyuş hassasiyetinin en son imkânını kullanarak Kur'an'ı okuma tarzıdır.

2. Buna yakın bir de "tertil" tarzı vardır ki Kur'an'ı, acele etmeden, dura dura, anlaya anlaya okumaya denir. Bu okuyuş tarzı, tahkikten biraz daha hızlıdır. Tahkik, ta'lim ve temrin, tertil ise tefekkür ve istinbat içindir.

3. Hadr: Kıraât ilminde hadr, Kur'an'ı, tecvid kaidelerine uyarak hızlı bir şekilde okumaya denir. Bu tür okuyuşta medler asgari hadde iner.

4. Tedvir: Tahkik ile hadr arasında bir okuyuş tarzıdır. Bu okuyuşta orta bir yol izlenir. Tutulacak yerler normal olarak tutulur.

Cevap E

21. Arapçada 28 harf vardır. Kur'an derslerinde öncelikle bu harfler öğretilir. حُصْنٌ مِّنْ حُصْنٍ harfleri tecvitte 7 kalın harfin kodlanmış hâlidir. Derste kalın harfler gösterilmektedir.

Cevap B

22. Kıssa Kur'an'da yer alan ibret verici hikâyelerdir. Kur'an'da Hz. İsa'ya dair birçok husus anlatılır. Babasız olarak dünyaya geldiği, kavmine zekâtı ve namazı emrettiği, İsrailoğulları'na peygamber olarak gönderildiği, Ruhulkudüs'le desteklendiği birçok mucize gösterdiği hususları Kur'an'da yer alan hususlardandır. Kıyamet yaklaşınca dünyaya döneceği olayı Kur'an'da yer almaz. Bazı hadislerde bu husus kıyamet alameti olarak zikredilmiştir.

Cevap C

TEST 2

1. Tefsir ilminin ana kavramlarından olan tefsir ile te'vil kavramları arasında bazı farklar bulunmaktadır.

Bu farklarla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Tefsir, Peygamber ve sahabeden geldiği için kesinlik arz eder; ancak te'vil herhangi bir karineden (delilden) dolayı lafzın muhtemel manalarından birisini tercih etmek anlamı taşıdığı için katiyet (kesinlik) ifade etmez.
- B) Kaynağı itibarıyla tefsir tevkifi/ilahi beyanlara, te'vil bireysel içtihadlara dayalıdır.
- C) Tefsir, ekseriya ayetlerin lafızlarında, te'vil ise manalarında görülür. Başka bir ifadeyle tefsir lafzın gerçek anlamını ve konusunu beyan ederken, te'vil lafızlarda kastedilen anlamları ortaya koyar.
- D) Tefsirde hakikate delalet ettiği için ekseriyetle tek bir anlam, te'vilde ise yoruma müsait olması hasebiyle birden çok anlam söz konusudur.
- E) Tefsir ekseriya semâvî kitaplarda kullanılır, te'vil ise bu kitaplarda kullanıldığı gibi bunların dışındaki kitaplarda da kullanılmaktadır.

2. Resulullah kendisine indirilen ayetlerle ilgili olarak zaman zaman açıklamalar yapmış veya sorulan sorulara cevaplar vermiştir. Resulullah as'ın ameli uygulamaları da Kur'an ahkâmını ve ameli emirlerini göstermesi hasebiyle bir nevi tefsirdir. Ayetlerle ilgili bu açıklamaların yapılmasının nedenleri şunlar kabul edilir:

- Kur'an'ın beyan edilmesi ile ilgili ayetleri
- Kur'an'ın eskiden de kullanılan bazı kelimelere yeni anlamlar yüklemesi
- Bazı ayetlerde kıssaların özlü bir şekilde anlatılması
- Bazı emir ve yasakların kapalılığı
- Kur'an'da mecaz, kinaye, istiare ve teşbih gibi edebî sanatların varlığı
- Sahabilerin sorusu üzerine açıklama yapması

Resulullah as'ın Kur'an'ı açıklama şekilleri ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kendisinden ne kastedildiği kapalı olup, anlaşılması için ilave bir beyana ihtiyaç duyan lafızları açıklaması mücmeli teybindir.
- B) İsm-i işaret, ism-i mevsul, zamir veya belirsiz kelimelerle anlatılmış insan, melek veya cinlerin açıklığa kavuşturulması müphemim tafsilidir.
- C) Kur'an ayetleri arasında ilk bakışta var olduğu sanılan ihtilâf ve tenâkuz durumlarını gidermesi müşkilin tazvihidir.
- D) Lafız ve/veya mana bakımından kapsamına giren bütün fertleri kapsayan lafızlarla ilgili kısıtlamalar yapması hususun ta'mimidir.
- E) Anlam yönüyle kayıt altına alınmamış, bir başka kelime ya da niteleme ile belirginleştirilmemiş lafzın belirgin hâle getirilmesi mutlakın takyididir.

3. Sahabe neslinin tefsir ilmindeki konumu ve etkileri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sahabenin tefsirdeki en önemli katkılarından biri ayetlerin inişine neden olan sebebi nüzulleri aktarmalarıdır.
- B) Peygamberimize sorular sorarak sonraki nesillerin merak ettiği birçok konunun da aydınlatılmasını sağlamış oluyordular.
- C) Sahabe, ayetlerin yorumlanmasında Kur'an'ın bütünlüğünü ve konuyla ilgili diğer ayetleri dikkate almışlardır.
- D) Sahabe içtihatla yaptığı tefsirlerinde genel olarak ya dil ya da din konusuna önem veriyorlardı.
- E) Sahabiler Kur'an'ı ayet ayet baştan sona tefsir etmişlerdi.

4. Tefsirle ilgili rivayetleri oldukça fazla olan sahabilerden biri olup Tercümanü'l-Kur'an adıyla da anılan öğrencileri vasıtasıyla Mekke tefsir ekolünün kurucusu sayılmıştır. Hemen her ayet hakkında kendisinden bir veya birkaç farklı tefsir rivayet edilmiştir.

Yukarıda kendisinden bahsedilen Sahabi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abdullah ibn-i Mesut
- B) Abdullah ibn-i Abbas
- C) Übey bin Kab
- D) Abdullah bin Zübeyr
- E) Musa el-Eş'ari

5. Kaynakların bildirdiğine göre Tabiun Dönemi'ndeki bazı âlimler dışında hemen hemen ilim adamlarının hepsi mevalidendir.

Bunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arapların yazıya ilgi duymaması
- B) Ezber yeteneğine güvenen Arapların ilme değer vermemesi
- C) Arapların siyaset ve yönetimle ilgilenmeleri nedeniyle oluşan ilim boşluğunu mevalinin doldurması
- D) Mevalinin ilmi çalışma alt yapısına sahip olması
- E) Abbasilerin iktidara gelirken oluşturduğu korku ortamını bastırmak için mevaliyi ilme yönlendirmesi

6. İlk dönem müfessirleri Peygamberimiz ve sahabeden nakledilen sözlerle tefsir yapıyor ve kendi görüşlerine yer vermiyorlardı. Bu tür tefsirler, rivayet tefsiri olarak isimlendirilmiştir. Rivayet tefsirlerine me'sur, menkûl ya da naklî tefsir adı da verilmiştir.

Aşağıdaki tefsirlerden hangisi bu yöntemle yazılmış bir tefsir değildir?

- A) Neseî – Medariku't-Tenzil
- B) Suyûfî – Durru'l-Mensur
- C) İbn-i Kesir – Tefsiru'l-Kur'ani'l-Azim
- D) Taberi – Camiu'l-Beyan an teveli Ayi'l-Kur'an
- E) İbnu'l-Ceavzi – Zadu'l-Me'sir

7. Kur'an tefsirinde Peygamberimiz ve ashabından gelen rivayetler dışında kendi görüş ve düşüncelerini de aktaran akla dayalı yöntemi kullanan tefsir ekolüyle ilgili aşağıda söylenenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Bu tefsir metoduna dirayet yöntemi denir.
- B) Makul ve rey tefsiri adını da alır.
- C) Bu yöntemde müfessir daha etkindir.
- D) İsrailiyata dair haberler bu tefsir yöntemiyle tefsir ilmine girmiştir.
- E) Maturidi'nin Te'vilatı bu yöntemin ilk örneklerindedir.

8. Tefsir ilminde mezhebi tefsir, itikat ve kelim alanındaki mezheplerin görüşlerini esas alarak Kur'an'ı tefsir etmeye çalışmışlardır. Buna göre;

- Kur'an tefsirini tevhid ve adalet prensipleri üzerine bina eden,
- Dayandığı en önemli unsur akıl olan,
- Sağlam akıl ve sahih naklin çelişmeyeceğini, bir çelişki oluşursa rivayetin tevil edilmesi gerektiğini savunan
- Arap dili ve belagat başta olmak üzere felsefe, mantık ve diğer ilimler konusundaki tefsirlerine diğer mezhebi

tefsirlerin de önem attıkları tefsir ekolü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Harici tefsir ekolü
- B) Mutezile tefsir ekolü
- C) Şii tefsir ekolü
- D) İşari tefsir ekolü
- E) İctimai tefsir ekolü

9. İlham ve sezgi yoluyla elde edilen bâtnî/ledünnî bilgiyle Kur'an ayetlerinin bir kısmını veya tamamını yorumlama yönteminin ismi olmuştur. Yalnız tasavvuf erbabına açılan ve zahir mana ile bağdaştırılması mümkün olan birtakım gizli anlamlara ve göre Kur'an tefsir edilir. Bu tefsir, sufinin kendi fikirlerine değil, bulunduğu makam itibarıyla kalbine doğan ilham ve işaretlere dayandığı kabul edilir.

Bu tefsir yönteminin adı nedir?

- A) İctimai tefsir ekolü
- B) Kelami tefsir ekolü
- C) Fıkhi tefsir ekolü
- D) Lüğavi tefsir ekolü
- E) İşari tefsir ekolü

10. Fıkhi tefsir ekolüyle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Fıkıh konuları olan ibadat, muamelat ve ukubat ile ilgili, Kur'an'daki amele yönelik ayetleri tefsir eder.
- B) Bu akımın konusu ahkâm ayetleri olduğu için bu tefsire ahkâm tefsiri de denir.
- C) Bu tefsirlerin bir kısmı sadece ahkâm ayetlerini tefsir etmiştir.
- D) Bu tefsirler Kur'an'ı, dili ve belagatini esas alarak tefsir etmişlerdir.
- E) Kurtubi'nin el-Cami li Ahkâmi'l- Kur'an isimli tefsiri bu yöntemin en önemli örneğidir.

11. Tefsir tarihi sürecinde klasik tefsir ekollerinin dışında 19. yüzyıl sonrasında yeni tefsir ekolleri ortaya çıkmıştır. Bunların sistemleşmesi ve müstakilleşmesi modern zamanlarda olmuştur ki bunlara çağdaş tefsir ekolleri denir. Bu ekollerden biri de çağdaş tefsir ekolüdür.

- I. Kur'an'daki bir konuyu, Kur'an'ın temel hedef ve ilkelerine uygun bir şekilde belli usuller çerçevesinde bütüncül olarak araştırıp ortaya koyma yöntemidir.
- II. Kur'an'ın bir hidayet kitabı olmasını merkeze alarak mesajın aracısız olarak topluma ulaşmasını ve toplumdaki sosyal, siyasal ve kültürel sorunlara Kur'an'dan çözüm üretmeyi amaçlar.
- III. Kur'an'ın kendine has üslubu içerisinde, farklı yerlerinde dağınık bir şekilde geçen mesajların ve ahkâmın insanlara ulaştırılması çabası sonucu ortaya çıkmıştır.
- IV. Kur'an'a bütüncül bir yaklaşımla bakabilme imkânı sunarak hataya düşme ihtimalini azaltmayı amaçlar.
- V. Amacı taklit ve geri kalmışlık bataklığına düşen ümmeti ıslah edip yeniden yükselişini sağlamaktır.

Yukarıdakilerden hangisi konulu tefsir yöntemi ile ilgili söylenemez?

- A) I, II ve V
- B) II, III ve IV
- C) II ve V
- D) IV ve V
- E) I ve V

12. Bu akıma modernist tefsir akımı da denir. Pozitivizmin etkili olduğu 19. asrın son çeyreğinde ortaya çıkan tepkisel bir tefsir akımıdır.

En belirgin yönleri;

- Tefsirde donukluğun ve durgunluğun aşılması gerekliliğini vurgulaması,
- Edebi dile ağırlık vermekle birlikte mesajı anlamının önünde bir engel gibi duran faydasız gramatik tartışmalardan ve detaylardan uzaklaşarak mesaja yoğunlaşmak gerektiğini savunması,
- Yaşanan çağda ortaya çıkan problemlere Kur'an çerçevesinde çözüm üretmeye çalışması,
- Tefsir, kültür tarihini, ayrıntılarda kaybolup sosyal sorunlara çözüm üretmediği için eleştirmesi,
- Özellikle yaratılış ve kâinat ile ilgili ayetleri pozitif bilimlerden yararlanarak yorumlarken, sadece akli ve bilimi kutsallaştıran pozitivist düşünceyi de eleştirmesi,
- Mezheplerin etkisinde kalmadan doğrudan Kur'an'ın ahkâm ve mesajına yönelmesidir.

Yukarıda bazı özellikleri verilen tefsir akımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İşari tefsir
- B) İçtimai tefsir
- C) Mevsui tefsir
- D) Bilimsel tefsir
- E) Tarihi tefsir

13. Kur'an'ı Kerim'e göre kitabi ayetlerin yanında bir de kevnî ayetler vardır. Allah'ın yarattığı evren, insan, hayvan ve bitkiler gibi tüm yaratıklardaki işaretlerin tümü bu kapsama girer.

Kur'an'daki evren, insan ve canlılarla ilgili kevnî ayetlerin, pozitif bilimlerin verileriyle tefsir edilmesini amaçlayan tefsir akım ve ekolü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilimsel tefsir
- B) İçtimai tefsir
- C) Edebi tefsir
- D) Tarihi tefsir
- E) Dirayet tefsiri

14. Kur'an'ın belagat ve muhteva zenginliğini ön plana çıkarıp içerdiği gabya dair bilgilerle esaslarının tüm insanlığa yeteceği düşüncesinden hareket eden, Kur'an'ın özellikle üslubunda icaza dikkat çekerek az lafızla çok manalar aktardığını ortaya koymaya çalışan tefsir akımıdır. Bu akımın kurucusu Emin el-Huli, en önemli temsilcilerinden biri de Muhammed Halefullah'tır. Ayrıca Toshihiko İzutsunun en temel örneklerini verdiği semantik çalışmaları da Kur'an kavramları ile ilgili bu alanda yapılan önemli çalışmalar içerisinde sayılabilir.

Yukarıda hakkında bilgi verilen çağdaş tefsir akımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edebi tefsir
- B) Tarihi tefsir
- C) Bilimsel tefsir
- D) İçtimai tefsir
- E) Konulu tefsir

15. Kur'an'ı Kerim'in hicretten önce Mekke ve çevresinde inen ayet/surelerine mekki; sonrasında Medine ve çevresinde inen ayet/surelerine de medeni denir. Mekki olan bazı surelerin içerisinde medeni ayetler bulunabildiği gibi medeni surelerde de mekki ayetler bulunabilmektedir. Mekki ve medeniye bilmenin; Kur'an'ın tefsirinde ondan yararlanmak, Allah'a davet üslubunda onlardan yararlanmak ve Kur'an'ı ayetler içinden Siret-i Nebeviye'ye vakıf olmak gibi yararları vardır.

Aşağıdakilerden hangisi mekki ayet/surelerin özelliklerinden değildir?

- A) Tevhit ve ahiret inancı ile ilgili konulara ağırlık verilmiştir.
- B) Toplum hayatını düzenleyen ilkeler getirilmiştir.
- C) Güçsüzü, zayıfı koruyan ahlak anlayışı geliştirilmiştir.
- D) Müşriklerin eziyetlerine maruz kalan müminlere sabır ve direnç tavsiye edilmiş motivasyonları artırılmıştır.
- E) İçinde secde ayeti bulunan, Bakara ve Âli-İmran sureleri hariç huruf-u mukatta ile başlayan sureler mekkidir.